

Informatie overeenkomst gaslevering gemeente Steenwijkerland

Naar aanleiding van de ontwikkelingen tussen Oekraïne en Rusland informeren we u over de overeenkomst die de gemeente – als onderdeel van het collectief Zwolle – heeft met Gazprom voor de levering van aardgas. We beginnen met de nodige achtergrondinformatie, leggen daarna uit wat het handelingsperspectief is en geven vervolgens ons standpunt aan.

Achtergrondinformatie

De gemeente koopt gas in met het collectief Zwolle. Dit collectief bestaat uit o.a.

- Gemeente Westerveld
- Gemeente Dalfsen
- Gemeente Dronten
- Gemeente Hardenberg
- Gemeente Staphorst
- Gemeente Meppel
- Gemeente Kampen
- Gemeente Zwolle
- Provincie Overijssel

Het collectief wordt geadviseerd door een extern energieadviesbureau.

Dit aardgas wordt gebruikt voor de verwarming van de gymzalen, begraafplaatsen, het gemeentehuis en diverse (leegstaande) vastgoedobjecten in onze gemeente. In totaal gaat het om circa 30 locaties met een totale afname van circa 100.000 m³.

In 2017 is de Europese aanbesteding voor levering van aardgas aan de deelnemers van het collectief Zwolle gewonnen door Gazprom. De levering van aardgas vindt plaats vanaf 1 januari 2019 voor de duur van 2 jaar met de mogelijkheid tot verlenging van vier keer 1 jaar.

- Looptijd overeenkomst: Tot en met 31 december 2023
- Contractsituatie 2024:
Geen overeenkomst met Gazprom, optiejaar 2024 is nog niet gelicht.

Vanuit de deelnemers van het collectief Zwolle zijn er vragen gesteld over de overeenkomsten met Gazprom. Vorige week heeft Gazprom onderstaand statement afgegeven.

Statement Gazprom

Als gevolg van de situatie tussen Rusland en Oekraïne krijgen wij veel vragen. En dat begrijpen we. Met onderstaande informatie proberen we deze vragen zo goed mogelijk te beantwoorden.

Gazprom Energy

Gazprom Energy opereert in Nederland als een filiaal van Gazprom Marketing & Trading Retail Ltd - een Brits bedrijf dat 21% van het niet-huishoudelijk gasvolume in Groot-Brittannië levert. De energie die we hier in Nederland leveren, betrekken we van ons moederbedrijf Gazprom Marketing & Trading Limited, een Brits bedrijf dat operationeel is op de groothandelsmarkten voor energie. We handelen op de Europese gasmarkten

voor het betrekken van ons gas en Gazprom Energy is niet afhankelijk van gasleveringen uit Rusland. Wij leveren sinds 2011 gas in Nederland en zijn altijd al onze contractuele verplichtingen naar onze klanten nagekomen. We hebben er alle vertrouwen in dat we dit zullen blijven doen, ongeacht eventuele maatregelen die regeringen of regelgevers nemen als reactie op de huidige diplomatieke crisis. Wij verwachten dat dit zo zal blijven.

Leveringszekerheid

GTS (Gasunie Transport Services) is eigenaar en beheerder van het landelijk hoofdtransportnet voor gas in Nederland. Via het hoge druk net van GTS wordt het gas naar verschillende verdeelpunten in Nederland verspreid, genaamd Gas Ontvangst Stations (GOS). Het onderhoud van de leidingen en het gastransport vanaf het GOS aan het hoofdleidingnet naar de aansluitingen van de eindverbruikers, woningen en bedrijven, wordt verzorgd door de regionale netbeheerders. De verschillende regionale netbeheerders hebben eigen zorggebieden in Nederland. Net als bij alle andere gasleveranciers komt het gas wat u afneemt bij Gazprom Energy dus uit het regionaal distributienet, wat weer gevoed wordt door het landelijk transportnet. Aanvullend kan de overheid maatregelen nemen mochten er op landelijk niveau tekorten aan gas ontstaan. De afnamezekerheid en herkomst van het gas, staan daarmee los van de energieleverancier. De netbeheerders zijn verantwoordelijk voor de ongestoorde levering van gas en elektriciteit.

Handelingsperspectief gemeente

Naar aanleiding van bovengenoemd statement heeft het collectief Zwolle een aanvullende vraag bij Gazprom gesteld: hoe lopen de lijnen vanuit het Brits bedrijf naar Rusland? Vanaf 2005 heeft de Russische overheid namelijk iets meer dan de helft van alle aandelen in handen. Op deze vraag hoopt het collectief begin deze week antwoord op te krijgen.

Momenteel wordt vanuit het collectief Zwolle onderzocht of wij de overeenkomst eventueel kunnen opzeggen. Dit is nog niet zo eenvoudig. Ook de VNG benoemt dat het moeilijk is om voortijdig van het contract af te komen. De 120 Nederlandse gemeenten die een contract hebben met Gazprom kunnen dat niet zomaar opzeggen. Het Russische staatsbedrijf heeft de contracten gewonnen via Europese aanbestedingsregels. In de overeenkomst staan geen clausules die direct toepasbaar zijn op de situatie zoals deze nu in Rusland is. Juridisch gezien is het ontbinden van de overeenkomst op basis van de inval van Rusland in de Oekraïne niet mogelijk. Het eenzijdig opzeggen van een overeenkomst kent daarmee de volgende risico's:

Juridisch:

- Er is een gerede kans op een rechtszaak. De rechtszaak kan worden verloren waardoor de overeenkomst alsnog zal moeten worden uitgediend en/of Gazprom schadeloos gesteld moet worden.
- Een nieuwe overeenkomst voor de levering van gas moet opnieuw worden aanbesteed. Indien de lopende overeenkomst met Gazprom per direct wordt beëindigd, is er geen tijd voor een nieuwe aanbesteding.

Financieel:

- Er zijn kosten voor reeds ingenomen posities op gas voor de resterende periode van de overeenkomst. Dit kan betekenen dat Gazprom bij ontbinding van de overeenkomst met het collectief Zwolle € 1.260.000 verdient aan deze ontbinding.
- Er zijn kosten voor het afsluiten van een nieuwe overeenkomst tegen een hogere prijs; in de afgelopen 8 maanden is de groothandelprijs voor gas explosief gestegen.

Overig:

- Bij het eenzijdig opzeggen van de overeenkomst zal rekening gehouden moeten worden met de grote onrust die er op dit moment op de gasmarkt is. Deze onrust zorgt voor hogere opslagen bij leveranciers en het niet willen uitbrengen van offertes/inschrijvingen op aanbestedingen. Hierdoor bestaat een reële mogelijkheid dat een directe beëindiging van de overeenkomst met Gazprom leidt tot het afsluiten van de gasaansluitingen. Indien de overeenkomst per eind 2023 wordt beëindigd, moet een nieuwe aanbesteding worden gestart. Ook bij zo'n nieuwe aanbesteding bestaat er een kans dat er geen inschrijvers zullen zijn.

Uitsluiten Russisch gas bij nieuwe aanbesteding

Een (nieuwe) leverancier koopt gas in via de beurs. Hierdoor is de herkomst van het gas niet te beïnvloeden. Het uitsluiten van Russisch gas via een aanbesteding voor de levering van gas is door de bepalingen in de aanbestedingswet niet mogelijk.

Mogelijkheden

Ondanks dat het lastig is om een lopend contract te beëindigen gaan we vanuit het collectief Zwolle onderzoeken wat de mogelijkheden zijn.

Een mogelijkheid voor de toekomst kan zijn om politieke druk uit te oefenen op de regering via de VNG of andere brancheverenigingen om een nieuwe uitsluitingsgrond toe te voegen aan de Nederlandse versie van de Aanbestedingswet.

Het standpunt van het college van B&W

Het college wil graag van het contract af. Het is belangrijk om de consequenties daarvan goed in beeld te brengen. Ook eventuele alternatieven moeten onderzocht worden. Dat gebeurt binnen het collectief Zwolle. Daarbij is de inzet van het Steenwijkerlandse college om het contract te beëindigen en te kijken hoe dat geregeld kan worden. Het spreekt voor zich dat verlenging van het contract niet aan de orde is.

Tot slot

We houden de ontwikkelingen nauwgezet in de gaten en informeren u zodra er aanvullende informatie is.